

Številka: 007-59/2012/1

Datum: 26.10.2012

Poslanska skupina Pozitivne Slovenije (PS)
Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke (SDS)
Poslanska skupina Socialnih demokratov (SD)
Poslanska skupina Državljanska lista Gregorja Viranta (DLGV)
Poslanska skupina Demokratične stranke upokojenecv Slovenije (DeSUS)
Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke (SLS)
Poslanska skupina Nove Slovenije (NSi)
Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti (NS)

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela - mnenje Informacijskega pooblaščenca

ZVEZA: EPA: 0729-VI

Spoštovani,

na podlagi prvega odstavka 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB1; v nadaljevanju: ZVOP-1) daje Informacijski Pooblaščenec (v nadaljevanju: Pooblaščenec) mnenje k predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (EPA: 0729-VI). Poslance prosimo, da prepoznajo pomembnost pripomb in jih povzamejo v svojih amandmajih k predlaganemu besedilu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela.

Pooblaščenec je na spletnih straneh Državnega zbora zasledil besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (v nadaljevanju: predlog ZUTD-A), ki uvaja centralno evidenco o začasnem ali občasnem delu in spreminja ureditev pridobivanja osebnih podatkov iz obstoječih zbirk osebnih podatkov. Ker Vlada RS predlaganega besedila ni predložila v medresorsko usklajevanje, je Pooblaščenec dobil priložnost, da se z njim seznaní in poda svoje mnenje o usklajenosti predloga z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo osebne podatke, šele po objavi besedila na spletnih straneh Državnega zbora. Predlagamo, da pri obravnavi predloga ZUTD-A upoštevate pripombe Pooblaščenca in v skladu s Poslovníkom Državnega zbora:

1. iz predloga ZUTD-A izločite spremembe veljavnega 1. odst. 124. člena Zakona o urejanju trga dela (Ur. l. RS, št. 80/10 in 40/12; ZUTD) in
2. iz predloga ZUTD-A izločite nov 3. odst. 124. člena.

Pooblaščenec v zvezi z **29. členom predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (ZUTD-A), ki spreminja in dopolnjuje veljavni 124. člen ZUTD**, opozarja na naslednje:

1. nepotrebno in nejasno namena pridobivanja osebnih podatkov iz zbirk osebnih podatkov s strani ministrstva, pristojnega za delo (sprememba 1. odst. 124. člena ZUTD);
2. nepotrebno in nejasno namena pridobivanja nekaterih podatkov in pridobivanja podatkov od nekaterih upravljavcev (2. odst. predlaganega 27.f člena, 5. al. 1. odst. predlaganega 123.b člena in sprememba 1. odst. 124. člena veljavnega ZUTD);
3. nesorazmernost pridobivanja osebnih podatkov iz zbirk podatkov, ki jih na podlagi zakona, ki ureja socialnovarstvene prejemke, vodijo in obdelujejo centri za socialno delo, namesto pridobivanja teh podatkov iz izvornih uradnih zbirk za te osebne podatke (nov 3. odst. 124. člena).

1. dostop do osebnih podatkov s strani ministrstva, pristojnega za delo

Pooblaščenec meni, da je generalno pooblastilo, da ministrstvo, pristojno za delo, pridobiva osebne podatke za »izvajanje svojih pristojnosti, določenih z zakonom« nepotrebno in izrazito prekomerno – ministrstvo namreč za izvajanje svojih normativnih, spodbujevalnih in operativnih nalog in pristojnosti nikakor ne potrebuje osebnih podatkov, ki se nanašajo na konkretne posameznike, ampak potrebuje kvečjemu anonimizirane podatke (torej podatke, iz katerih posameznika ni več mogoče določiti), v večjem delu pa predvsem zbirne in statistične podatke. Za pridobivanje osebnih podatkov za potrebe vodenja konkretnih pritožbenih postopkov iz svoje pristojnosti oziroma za potrebe izvajanja nadzorstvene funkcije (inšpekcijske službe) pa ima ministrstvo pravne podlage za pridobivanje osebnih podatkov v procesnih predpisih (predvsem ZUP in ZIN) in posameznih področnih specialnih predpisih, ki so podlaga za odločanje.

2. Nepotrebnost in nejasnost namena pridobivanja nekaterih podatkov in pridobivanja podatkov od nekaterih upravljavcev

V prvi vrsti iz predloga besedila ZUTD-A, tudi ob besedilu veljavnega ZUTD, ni mogoče ugotoviti, katere (po vrsti) osebne podatke, glede katerih sta upravljavca Uprava RS za izvrševanje kazenskih sankcij (v nadaljevanju: URSIKS) oziroma Tržni inšpektorat, naj bi Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljevanju: zavod) ali ministrstvo sploh potrebovala v zvezi s svojimi pristojnostmi. Prav tako to nikakor ne izhaja iz obrazložitve predloga. Posledično tudi ni jasen namen pridobivanja osebnih podatkov iz evidenc URSIKS in Tržnega inšpektorata, pridobivanje osebnih podatkov »na zalogo« in brez določnega zakonskega namena pa ni dopustno. Pooblaščenec zato meni, da predlagana sprememba 1. odst. 124. člena ni ustrezna.

Prav tako ni jasno, s kakšnim namenom je predlagatelj v evidenco upravičencev iz Centralne evidence o začasnem ali občasnem delu uvrstil podatek o številki in vrsti osebnega dokumenta upravičenca (predlog 1. odst. novega 123.b člena oziroma 28. člen predloga ZUTD-A), posameznik je namreč povsem določljiv že z vnosom obeh enoličnih identifikatorjev (EMŠO in davčne št.). Nejasno pa je tudi, zakaj je delodajalec po predlaganem 2. odst. novega 27.f člena (oziroma 8. členu predloga ZUTD-A) za upravičenca dolžan voditi poleg števila dejansko opravljenih ur začasnega in občasnega dela (ki je po predlogu ZUTD-A omejeno na največ 60 ur v koledarskem mesecu) tudi dnevno evidenco prihoda in odhoda – verjetno je ta podatek prekomeren (poleg tega, da avtomatično predvideva, da očitno začasnega in občasnega dela ne bo mogoče opravljati na domu?), saj namena te obveznosti (in torej posega v pravico upravičenca do varstva osebnih podatkov) niti iz predloga besedila ZUTD-A niti iz obrazložitve k predlogu ni mogoče ugotoviti.

3. pridobivanje osebnih podatkov iz evidenc centrov za socialno delo, namesto iz izvornih evidenc

Predlagatelj ZUTD-A je v obrazložitvi kot razlog za sprejem novega 3. Odst. 124. člena ZUTD, ki določa, da lahko namesto iz uradnih evidenc drugih upravljavcev, določenih v prejšnjem odstavku (torej veljavnem 124. členu ZUTD, ki določa, da zavod lahko evidence, ki jih vodi po tem zakonu, poveže z evidencami upravljavcev iz veljavnega 1. odst. 124. člena ZUTD – verjetno gre za redakcijsko napako in bi moralo biti navedeno »iz prvega odstavka tega člena«), zavod pridobiva tudi iz zbirk podatkov, ki jih na podlagi zakona, ki ureja socialnovarstvene prejemke, vodijo in obdelujejo centri za socialno delo. V obrazložitvi je predlagatelj navedel, da se ta »možnost« dodaja za razbremenitev upravljavcev uradnih evidenc.

Pridobivanje osebnih podatkov iz izvedenih zbirk osebnih podatkov namesto iz posameznih uradnih zbirk osebnih podatkov ni ustrezno iz več razlogov. Prvič, zaradi same narave podatkov iz uradnih evidenc (učinek oziroma posledice, ki nastanejo zaradi samega vpisa v uradno evidenco oziroma izbriša iz nje, točnost in ažurnost vpisanih podatkov zaradi dolžnosti prijave in odjave in podobno), in drugič, zaradi učinka velikega brata. »Možnosti« kot je ta, ki jo predvideva predlog ZUTD-A, implicirajo uvedbo enotne zbirke vseh osebnih podatkov, ki jih sicer obdelujejo, potrebujejo in v določeni meri tudi ustvarjajo posamezni upravljavci javnega sektorja, z izgovorom, da gre za njihovo razbremenitev. Uradne evidence so vzpostavljene in se vodijo vsaka s svojim namenom, pri čemer je del njihovega namena tudi v tem, da se različne okoliščine kasneje ugotavljajo ali dokazujejo z obstojem vpisa v posamezni uradni evidenci. Zato je argument »razbremenitve upravljavcev uradnih evidenc« zgolj pretveza argumenta za ukinitve posameznih uradnih evidenc in vzpostavitev ene vseobsežne zbirke osebnih podatkov ali pretveza za vzpostavitev sistema centralnega zbiranja in distribucije osebnih podatkov iz vseh uradnih evidenc. Na drugi strani pa gre v konkretnem primeru tudi za argument »razbremenitve upravljavcev uradnih evidenc v škodo centrov za socialno delo«. To »breme posredovanja osebnih podatkov« bi namreč z upravljavcev uradnih evidenc prešlo na centre za socialno delo, katerih namen ustanovitve in obstoja ter njihovih pristojnosti in nalog so vse prej kot posredovanje podatkov drugim organom za potrebe izvajanja pristojnosti teh drugih organov – namen in pristojnost centrov za socialno delo ni in ne more biti degradirano v »distributerja« osebnih podatkov, ker z njimi pač že razpolaga.

Pooblaščenec zato meni, da je predlagana določba novega 3. odst. 124. člena izrazito nesorazmerna in sistemsko povsem neustrezna in nepotrebna.

S spoštovanjem,

Informacijski pooblaščenec
Nataša Pirc Musar, univ.dipl.prav.,
pooblaščenka